

ශීර්ෂය 004 - උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරු - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශීර්ෂය 004 - උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරු 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2025 මැයි 30 දින ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුන්ට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2025 ජූලි 31 දින ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුහි 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්, මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් 1හි සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස්කිරීමේ පදනමට අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදුකරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 කරුණක් අවධාරණය කිරීම - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස්කිරීමේ පදනම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස්කිරීමේ පදනම විස්තර කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් 1 කෙරෙහි අවධානය යොමුකරවමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුව උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුහි, මහභාණ්ඩාගාරයේ සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවය සඳහා සකස්කර ඇත. එමනිසා, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙනත් අරමුණු සඳහා සුදුසු නොවිය හැක. මාගේ වාර්තාව උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරු, මහභාණ්ඩාගාරයේ සහ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ භාවිතය සඳහා පමණක් අරමුණුකර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මාගේ මතය විකරණය කරනු නොලැබේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරු විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසිපරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උපවගන්තිය ප්‍රකාරව උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුහි මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස්කර පවත්වාගෙන යනු ලබන බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර, එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදුකර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදුකරනු ලැබිය යුතු ය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදුකිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණයකර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම්කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේ දී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයාගැනීමේ දී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූව ද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළ දී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

(අ) විගණන සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් ගනුදෙනුව සම්බන්ධයෙන් විගණන සාක්ෂි ඉදිරිපත්කර නොතිබුණි.

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ දැක්වූ රු.580,450,000කින් යුත් වාහන හා රු.43,382,190කින් යුත් උපකරණ වටිනාකම් සමන්විත වූ ආකාරය දැක්වෙන ලේඛනයක් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් නොවුණි.	ස්ථාවර වත්කම් යාවත්කාලීන නිලධාරීන් හට උපදෙස් ලබාදෙන ලදී .	මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දැක්වූ අදාළ වටිනාකම් සඳහා අදාළ ලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

2. වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමග අනුරූප වන බවට,

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මකකර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 වියදම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවෙන් මූලධන වැය විෂයය අංක 2001 (ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්) සඳහා රු.1,000,000ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණ ද, මුළු ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනයම උපයෝජනය නොකර ඉතිරි වී තිබුණි.	වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවෙන් මූලධන වැය විෂයය 2001 ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම් සඳහා රු.1,000,000ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණ ද, එම අළුත්වැඩියාවන් වීන ආධාර යටතේ සිදුකර ගැනීම නිසා ප්‍රතිපාදන ඉතිරි විය.	නිසි අධ්‍යයනයකින් යුතුව වියදම් ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කළ යුතු ය.

- (ආ) අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවෙන් ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ගැනීම නිසා පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් 13ක් හා මූලධන වැය විෂයයක් සඳහා ප්‍රතිපාදන රු.211,846,439ක් ඉතිරිව තිබූ අතර, එම ඉතිරිවීම් සියයට 17 සිට සියයට 98 දක්වා පරාසයක් ගෙන තිබුණි.
- 2026 වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තු සකස්කිරීමේදී හැකිතාක් දුර ඉතිරිවීම් අවම වන ආකාරයෙන් ඇස්තමේන්තු සකස්කිරීමට නිලධාරීන්හට උපදෙස් ලබාදෙන ලදී.
- අවශ්‍යතා හඳුනාගෙන වියදම් ඇස්තමේන්තු සකස්කළ යුතු ය.

3.2 බැරකම් හා බැඳීම්වලට එළැඹීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති අංක 06/2024 දරන රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශයේ 3.3 ඡේදය ප්‍රකාරව වාර්තාකරන ආයතනයේ ඇති බැඳීම් හා බැරකම් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැඳීම් අංක අනුව හෙළිදරව් කළ යුතු වුවත්, 2025 වර්ෂයේ ගෙවන ලද 2024 වර්ෂයට අදාළ රු.392,178ක් වූ බැරකම් 05ක් බැරකම් ලේඛනයේ සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග ඉදිරිපත්කර තිබූ බැඳීම් හා බැරකම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත්කර නොතිබුණි.	2024 නොවැම්බර් 20 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 5/2004, 4.8 ඡේදය ප්‍රකාරව 2025 ජනවාරි 31 දිනට පෙර බැරකම් හා බැඳීම් ඇතුළත් කළ යුතු වුවත්, මෙම බිල්පත් ලැබී ඇත්තේ 2025 ජනවාරි 31 දිනට පසුව බැවින් බැඳීම් හා බැරකම් ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කර නැත.	යොමුගත වක්‍රලේඛය විධිවිධාන පරිදි කටයුතු කළ යුතු ය.
(ආ) වැය විෂයය අංක 2103 සඳහා 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි ජරනිපාදන ප්‍රමාණය රු.107,255ක් වුව ද, 2025 ජනවාරි 28 වන දින, 2024 දෙසැම්බර් 28 දිනැති බිල්පතකට වඩුවර් අංක 26 යටතේ රු.219,999ක් ගෙවීම්කර තිබුණි. ඒ අනුව ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා එළැඹ තිබූ බැරකම් වටිනාකම රු.112,744ක් විය.	අගවිනිසුරු නිලනිවස වෙනුවෙන් ලබාගත් විදුලි උදුනක් වන අතර, එය ඇණවුම් කරන අවස්ථාවේදී ගෘහභාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ වැය විෂයයෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත්ව තිබූ නමුත්, භාණ්ඩ ලැබීම් 2025 වසරේ සිදු වූ බැවින් මෙම ගෙවීම් සිදුකරන අවස්ථාවේදී අතපසුවීමකින් යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ තුළට ඇතුළත්කර ඇත. ඒ අනුව ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා බැඳීම් ඇතිකර ගෙන නොමැති බව දන්වා සිටිමි.	පවතින ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගෙන බැඳීම්වලට එළැඹීම.

3.3 ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරි/ ගණන්දීමේ නිලධාරි විසින් සිදුකළ යුතු සහතිකවීම්

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරි විසින් පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් සහතිකවීම් කළ යුතුව තිබුණත්, ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

විගණන නිරීක්ෂණය

**ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ නිර්දේශය
අදහස් දැක්වීම**

උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුහි මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස්කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී හා ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර, එම පද්ධතියේ සඵලදායීතාවය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනය සිදුකර ඒ අනුව පද්ධති ඵලදායී ලෙස කරගෙන යෑමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදුකරනු ලැබිය යුතු බවත්, එම සමාලෝචනයන් ලිඛිතව සිදුකර එහි පිටපතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුව තිබුණත්, එවැනි සමාලෝචනයන් සිදුකළ බවට ප්‍රකාශ විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය (ඒසීපී-පී)හි මේ පිළිබඳව ලිඛිතව ප්‍රකාශයක් දක්වා, ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් සහතිකකර ඇති අතර, එය විගණනය වෙත ඉදිරිපත්කර ඇත.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

3.4 නීතිරීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති හා රෙගුලාසිවල විධිවිධානවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත විග්‍රහකර දැක්වේ.

නිරීක්ෂණය			ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිර්දේශය නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
නීතිරීති	හා වටිනාකම	අනුකූල නොවීම	
රෙගුලාසි	වලට	රු.	
යොමුව			
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය			
(i) මු.රෙ.156 (5)	132,459	යම්කිසි වරදක් නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය වූ විට ඒ වරද නිවැරදි කළ යුත්තේ, වෙනස් කළ යුතු නොහොත් ඉවත් කළ යුතු වචන හා ඉලක්කම් ආදිය තනි ඉරකින් කපාදමා අවශ්‍යතැන්හි එවැනි වෙනස් කිරීම්වලට ඉහළින් නිවැරදි ඉලක්කම් ආදිය රතු තීන්තෙන් ලිවීමෙනි. එකී	මේ වන විට මුදල් අඩුපාඩු නිවැරදිකර ඇති අතර, ප්‍රකාරව ඉදිරියේදී මුදල් කටයුතු රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කළ යුතු ය. කටයුතු කරන ලෙස අදාළ නිලධාරීන් වෙත උපදෙස් ලබාදී ඇත.

නිවැරදි කිරීම් සඳහා වගකිව යුතු නිලධාරියා සිය කෙටිසන යෙදීමෙන් අදාළ වෙනස් කිරීම හා කපාහැරීම සහතික කළ යුතු වුවත්, වවුචර 05කට අදාළව වැරදි නිවැරදි කිරීමේදී මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතුකර නොතිබුණි.

(ii) මු.රෙ.237(අ) (1) 339,414

ගිවිසුමක් ප්‍රකාරව සිදුකරන වැඩ හෝ සැපයුම් වෙනුවෙන් ගෙවීම් කිරීමේදී ගිවිසුම් ප්‍රකාරව සතුටුදායක ලෙස වැඩකර තිබෙන බවට සහතිකයක් මත ගෙවීම් කළ යුතු වුව ද, අළුත්වැඩියාවන් 09කට අදාළව එම කාර්යයට අදාළ වගකිව යුතු නිලධාරියෙකුගේ සහතිකයක් ලබාගැනීමකින් තොරව ගෙවීම්කර තිබුණි.	ගිවිසුමක් ප්‍රකාරව සිදුකරන වැඩ හෝ සැපයුම් වෙනුවෙන් ගෙවීම් කිරීමේදී අදාළ වගකිව යුතු නිලධාරියෙකුගේ සහතිකයක් ලබාගැනීමට නිලධාරීන් වෙත උපදෙස් දෙන ලදී.	වැඩ නිමකළ බවට සහතිකයක් ලබාගෙන ගෙවීම් කළ යුතු ය.
--	--	--

(iii) මු.රෙ. 104(3)

පරිපූර්ණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීමට දින හතකට වඩා ප්‍රමාදවේ නම්, ප්‍රාරම්භක වාර්තාවක් වහාම එවිය යුතු අතර, මු.රෙ.104(4) ප්‍රකාරව අලාභ පරීක්ෂණයෙන් පසු අලාභ හානිය සිදුවී තුන්මසක් ඇතුළත පූර්ණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන තෙක් අනතුරු 03ක් සිදු වී මාස 03 සිට මාස 06 දක්වා කාලයක් ගත වී තිබුණ ද, එම අනතුරු සඳහා මූලික පරීක්ෂණයක් හෝ පවත්වා නොතිබුණි.	මේ වන විට එම කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව මූලික පරීක්ෂණ කටයුතු සිදු කළ යුතු ය.
--	---	---

(ආ) 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ 11.1 හා මුදල් රෙගුලාසි 756

අමාත්‍යාංශයකට/දෙපාර්ත මේන්තුවකට අදාළව පළාත් හෝ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල නොමැති නම් ඉදිරි මුදල් වර්ෂයේ මාර්තු 31 දිනට පෙර භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත	නව ගොඩනැගිල්ලේ ප්‍රතිස්ථාපන කටයුතු 2024 දෙසැම්බර් හා 2025 ජනවාරි මාසය තුළ සිදු වූ	රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛ හා මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව භාණ්ඩ සමීක්ෂණ
---	--	---

යොමුකළ යුතු වුව ද, උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුන් විසින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වන භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව විගණනයට ඉදිරිපත්කර නොතිබුණි.	බැවින් භාණ්ඩ සමීක්ෂණ කටයුතු කළ යුතු ය. ප්‍රමාද වූ බව කාරුණිකව දන්වා සිටිමි. මේ වන විට වාර්තාව සකස්කර අවසන්ව ඇති අතර, නොපමාව විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරමි.
--	---

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 පාඩු හා හානි

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

හානි හා පාඩු ලේඛනය අනුව, සිදුව තිබූ අනතුරු 05ක් සඳහා මුදල් අයකරගත් බව දක්වා තිබුණ ද, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇමුණුම ii ලෙස සඳහන් පොත්වලින් කපාහැරීම පිළිබඳ ප්‍රකාශනයේ අනතුරු 02ක් සඳහා පමණක් අයකරගැනීම් සිදුකළ බව දක්වා තිබුණි.

ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ නිර්දේශය අදහස් දැක්වීම

හානි හා පාඩු ලේඛනයෙහි සිදුව තිබූ අනතුරු 05න් 02ක් සඳහා මුදල් අප ආයතනය වෙත ලැබී අදාළ අචත්වැඩියාවන් සඳහා ගෙවීම් කළ බැවින්, අයකර ගැනීම් තීරුවේ දක්වා ඇත. නමුත් ගිණුම් සටහන්කර අවසන් දිනය වන තෙක් සෙසු අලාභයන් සඳහා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ගෙවීම්කර තිබූ බවට ලිඛිත සාක්ෂි ලබාගත නොහැකි විය. නමුත් මේ වන විට අදාළ රක්ෂණ ආයතනය විසින් අචත්වැඩියා සිදුකළ ආයතනය වෙත සෘජුවම ගෙවීම් සිදුකර ඇත.

හානි හා පාඩු සම්බන්ධව නිවැරදි වාර්තා තබාගත යුතු ය.

5. යහපාලනය

5.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	2018 අංක 19
2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ ඡේද අංක 40(1) ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා එම දෙපාර්තමේන්තුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් පත්කරනු ලබන තමාගේම අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු සිටිය යුතු නමුත්, උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුහි අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ අභ්‍යන්තර විගණක තනතුරක් ඇතුළත්කර නොතිබුණි. තව ද, 2019 ජනවාරි 12 දිනැති අංක DMA/01-2019 දරන කළමනාකරණ විගණන චක්‍රලේඛයෙහි 03 ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරියාගේ / ගණන්දීමේ නිලධාරියාගේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකාරී සේවයේ I පන්තිය නිලධාරියෙකුගේ ප්‍රධානත්වය දරන අභ්‍යන්තර විගණන අංශයක් සියලුම විශේෂ වියදම් ඒකක සඳහා ස්ථාපිත කළ යුතු නමුත්, උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුහි අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් ස්ථාපිතකර නොතිබුණි.	මෙම වැය ශීර්ෂයට අදාළ කාර්ය මණ්ඩලය වන්නේ උපරිමාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුන් 37දෙනෙකු පමණි. තව ද, එකී වැය ශීර්ෂය යටතේ සාමාන්‍ය පරිපාලන වියදම් පමණක් ඇතුළත්ව ඇත. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකාරී සේවයේ පළමු පන්තියේ නිලධාරියෙකු අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරියෙකු ලෙස අධික පිරිවැයක් දරා පත්කර ගැනීම ප්‍රායෝගික නොවන බව රජයේ විගණන අංශය සමග ද, කළමනාකරණ විගණන කමිටු රැස්වීමේ දී ද සාකච්ඡාවට භාජනය විය. කෙසේ වුව ද, 2023.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාවේ නිර්දේශ පරිදි ශීර්ෂ 4 සඳහා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ ඡේද අංක 40(1) ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා එම දෙපාර්තමේන්තුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් පත්කරනු ලබන තම දෙපාර්තමේන්තුවටම අයත් අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු සිටිය යුතු බව නිර්දේශකර තිබුණ ද, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත සේවා ගණයක් ලෙස මෙම තනතුර මෙතෙක් කල් නොපැවති බව සඳහන් කරමි. ඒ හේතුවෙන් මේ සම්බන්ධව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවා ව්‍යවස්ථාව සංශෝධනය කිරීමට	දරන ජාතික විගණන පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

පියවරගෙන ඇති අතර, යථා
කාලයේ දී එම තනතුර පිහිටුවීම
සිදුකරනු ලබන බව වැඩි දුරටත්
දන්වා සිටිමි.